

METSONLEHTIÄ

Uutiskirje 6 / 2003

22. lokakuuta 2003

Julkaisijat: Maa- ja metsätalousministeriö ja Ympäristöministeriö

METSÄNOMISTAJAT TYYTYVÄISIÄ ENSIMMÄISIIN LUONNONARVOKAUPPOIHIN

Ensimmäiset kymmenen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaan kuuluvaa luonnonarvokauppasopimusta on allekirjoitettu Satakunnassa. Sopimukset tehtiin kymmeneksi vuodeksi ja ne kattavat yhteensä 77 hehtaaria. Lisäksi kahdeksasta muusta kohteesta on tehty alustava suullinen sopimus. Tehdyissä kaupoissa maksettu korvaus vaihteli 50 - 280 euroa hehtaarille vuodessa, ja metsänomistajat ovat olleet kauppoihin tyytyväisiä.

Tähän mennessä luonnonarvokauppaan on tarjottu lähes tuhat hehtaaria kohteita. Tarjouksia on tullut lähes sadalta maanomistajalta.

Korpia ja harjujen etelärinteitä kaivataan

Luonnonarvokaupassa maanomistaja sitoutuu korvausta vastaan ylläpitämään tai lisäämään metsässä luonnonarvoja vähintään kymmenen vuotta. Luonnonarvokauppaa tehdään sellaisista kohteista, jotka täyttävät Metso-ohjelman luonnonsuojelubiologiset kriteerit. Tällaisia elinympäristöjä voivat olla mm. runsaslahopuiset kangasmetsät, korvet, tulvametsät ja rantaluhdat, lehdot, harjujen etelärinteet, maankohoamisrannikon metsät sekä puustoiset perinneympäristöt. Elinympäristöjen keskeisiä luonnonarvoja ovat muun muassa lahoppuusto, järeät haavat ja muut lehtipuut sekä palanut puuaines.

Tarjottujen alueiden luonnonarvot on määrittänyt **Leena Gustafsson** Lounais-Suomen metsäkeskuksesta. Hänen mukaansa maanomistajat ovat olleet erittäin aktiivisia. - Yhteydenotot alkoivat heti toukokuussa ja nyt olen ollut tekemisissä jo 60 maanomistajan kanssa, Gustafsson kertoo.

- Eniten on tarjottu runsaslahopuisia kohteita, Gustafsson sanoo. - Korpia ja harjujen etelärinteitä ei ole vielä saatu lainkaan.

Järeitä haapoja metsäretkellä

Lokakuussa järjestettiin lehdistöretki kahdelle luonnonarvokauppasopimuksen sopineelle tilalle. Säkylässä sijaitseva 3,6 hehtaarin metsikkö on valittu mu-

Luontoarvokaupan Säkylässä löytyi myös liito-oravan papanoita järeän haavan juurelta. Kuvassa Leena Gustafsson ja maanomistajan edustaja Hannu Lehtovuori.

kaan luonnonarvokauppaan, koska siellä on järeitä haapoja ja muita lehtipuita sekä enemmän lahoppuuta kuin talousmetsissä. Kohde on osaksi koivu-, osaksi havupuuvalttaista kangasmetsää, jonka puusto on eri-ikäistä ja erikokoista. Alueen eläimistöön kuuluu liito-orava.

Kohteesta maksetaan korvausta 190 euroa hehtaarilta vuodessa eli yhteensä lähes 6000 euroa koko sopimusajalta. Korvaus maksetaan vain 3,1 hehtaarin osalta, koska liito-oravan elinalue on jo ennestään suojeltu. Luonnonarvokauppaan ei oteta mukaan jo suojeltuja alueita. Toisaalta liito-oravan esiintyminen nostaa hehtaarikohtaista korvausta luontoarvokaupan alueella.

- Pieni laiskuus takana, tunnustaa **Hannu Lehtovuori** syyn metsän luonnonarvokauppaamiseen. - Haapaa kasvava metsä on metsätaloudellisesti vaikea. Syynä oli kuitenkin myös halu säilyttää liito-oravan elinalue. Kohteesta saatua korvausta Lehtovuori pitää ihan kohtuullisena. - Olisin saanut enemmän, jos olisin myynyt, hän kuitenkin huomauttaa.

- Jos kauppaa ei olisi syntynyt, olisin itse alkanut tehdä jotain, Lehtovuori sanoo. - Kasvattanut haavasta paperipuuta tai vaihtanut puulajia. Lehtovuori toivoo, että kymmenen vuoden kuluttua sopimus uusitaan.

Palanut puu ei ikuinen luontoarvo

Euran Honkilahdella sijaitseva kohde on mukana luonnonarvokaupassa, koska siellä on palanutta puuta. Melkein koko puusto paloi kolme vuotta sitten metsäpalossa. 1,5 hehtaarin paloalue ulottuu kahden maanomistajan maille. Molempien maanomistajien osa paloalueesta on mukana luonnonarvokaupassa. Koko paloalueesta maksetaan korvausta 1150 euroa.

- En olisi saanut hiiltynyttä puuta hyvin myytyä, selittää **Jorma Nummela** tekemäänsä luonnonarvokauppaa. - Jos alue ei olisi palanut, se olisi varmaan aikanaan päätehakkuun jälkeen kulotettu ja kylvetty määnlylle.

Nummela kertoo todennäköisesti uusivansa sopimuksen kymmenen vuoden päästä. - Palanut puu ei ole iankaikkinen luontoarvo, hän kuitenkin muistuttaa. - Palanut puu kaatuu ja lahoaa.

- Palaneet puut säilyttävät luontoarvonsa noin kymmenen vuotta, Gustafssonkin sanoo. - Isommat voi-

Jorma Nummela solmi luonnonarvokaupan Euran Honkilahdella sijaitsevasta metsäalueesta, joka paloi kolme vuotta sitten. Se että palaneet puut säilytettiin, teki alueesta nyt arvokkaan.

vat säilyttää luontoarvonsa kauemminkin. Tulevaisuudessa kohteella on todennäköisesti myös paljon eri lahoamisvaiheissa olevaa puuta.

Valmius monimuotoisuuden lisäämiseen eduksi

Kaikki tähän mennessä sovitut luonnonarvokaupat on tehty kymmeneksi vuodeksi. Tulevaisuudessa niitä tehdään ehkä pitemmiksi jaksoksi. Luonnonarvokauppaan pyritään saamaan sellaisia maanomistajia, jotka ovat valmiita tekemään jotain kohteen monimuotoisuuden lisäämiseksi, esimerkiksi lisäämään lahoppuun määrää tai tukkiimaan oja. Luonnonarvokaupassa saatava korvaus maksetaan kokonaisuudessaan yhdellä kertaa ja se on verotonta tuloa.

Teksti: Liina Kjellberg Kuvat ja taitto: Ahti Kotisaari

MOSSELLE UUSI PROJEKTIKOORDINAATTORI

MMT **Antti Otsamo** aloitti Monimuotoisuuden tutkimusohjelman (MOSSE) metsäosion (Metsien monimuotoisuuden tutkimuksen ja seurannan kehittämisohjelma) projektikoordinaattorina 15. 9. 2003. Otsamo työskentelee maa- ja metsätalousministeriön metsäosastolla, p. 09-160 52805, antti.otsamo@mmm.fi. Tutkimushankkeissa on meneillään aineiston keruu ja jatkohakukierros. Ohjelman hankkeista lisätietoa METSO:n Tutkimus -sivuilla.

Lisätietoja METSO-ohjelmasta: www.mmm.fi/metso

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
PL 35, 000 23 Valtioneuvosto

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30, 000 23 Valtioneuvosto